

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 49/01-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2002 prerokoval podnet Ing. J. B., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. J. L., K., vo veci porušenia jeho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 1730/99, a takto

r o z h o d o l :

Konanie o podnete Ing. J. B. **z a s t a v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 24. apríla 2001 doručené podanie Ing. J. B., bytom K. (ďalej len „navrhovateľ“), označené ako „Podnet na začatie konania pred ÚS – SR (čl. 130 ods. 3)“, ktorým sa dožaduje prijatia podnetu na ďalšie konanie a rozhodnutia o tom, že bolo porušené jeho právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Slovenskej republiky v zastúpení Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“), v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 1730/99. Predmetom tohto konania je uplatnenie nároku navrhovateľa na mzdu, náhradu mzdy a príplatok s príslušenstvom od bývalého zamestnávateľa KPPS, s. r. o., Krivá 23, Košice na základe návrhu z 15. decembra 1999 podaného okresnému súdu. Svojím podnetom na ústavný súd

sa navrhovateľ dožaduje, aby ústavný súd (ak okresný súd nerozhodne ani po 1. júli 2001) zakázal okresnému súdu pokračovať v porušovaní vyššie uvedeného základného práva, aby mu prikázal obnoviť stav pred jeho porušením a aby priznal navrhovateľovi primerané finančné zadost'učinenie 100 000,- Sk od Slovenskej republiky, ktorá je povinná mu túto sumu vyplatiť do troch dní od doručenia nálezu ústavného súdu. Navrhovateľ súčasne požiadal o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie pred ústavným súdom vzhľadom na to, že nie je v stave hradiť náklady na advokáta, keďže má nízky príjem a manželka je na invalidnom dôchodku.

Ústavný súd v súvislosti so žiadosťou o ustanovenie advokáta na zastupovanie pred ústavným súdom vyzval navrhovateľa, aby dokumentoval svoje sociálne a majetkové pomery, na čo navrhovateľ reagoval (12. júna 2001) predložením kópie pracovnej zmluvy, ktorú mal uzavretú na dobu určitú (do 31. decembra 2001) s dohodnutou úkolovou mzdou v minimálnej výške 4 600,- Sk mesačne (predložil ju 29. mája 2001), a kópie rozhodnutia o invalidnom dôchodku manželky vo výške 5 442,- Sk mesačne, ako aj uznesenia okresného súdu č. k. 12 C 1730/99-12 o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov zo 4. januára 2000.

Ústavný súd prerokoval žiadosť navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu 28. júna 2001. Keďže dospel k záveru, že sú splnené podmienky na vyhovenie žiadosti navrhovateľa, uznesením č. k. II. ÚS 49/01-11 ustanovil navrhovateľovi za právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom advokáta JUDr. J. L. K., ktorý so zastupovaním vyjadril súhlas.

Týmto boli splnené všetky náležitosti podania na to, aby ústavný súd podnet navrhovateľa predbežne prerokoval a prijal na ďalšie konanie v časti, v ktorej sa navrhovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z pripojených dokladov vyplynulo, že navrhovateľ pracoval u KPPS, s. r. o., Krivá 23, Košice od 13. júla 1995. Pretože mu však jeho zamestnávateľ nevyplatil mzdu za

mesiace september až november 1999, navrhovateľ skončil pracovný pomer podľa § 54 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce. Bývalý zamestnávateľ dlhuje navrhovateľovi za uvedené obdobie nevyplatenú mzdu v sume 41 428,- Sk, náhradu mzdy za nevyplatenú dovolenku v sume 16 428,- Sk, podľa § 54 ods. 3 Zákonníka práce sumu 30 000,- Sk za zabezpečenie stravného a príplatku za stravovanie v sume 6 000,- Sk, t. j. spolu sumu 93 857,- Sk. Bývalý zamestnávateľ nároky navrhovateľa v zásade uznal, avšak dlhujúce prostriedky navrhovateľovi nevyplatil, preto navrhovateľ podal návrh na súd s tým, aby súd vo veci rozhodol na jedinom pojednávaní (vrátane úrokov) alebo aby schválil zmier v znení žalobného návrhu.

Keďže okresný súd vo veci nekonal, dožadoval sa navrhovateľ podaním z 20. marca 2000, aby súd vo veci konal hospodárnejšie a rýchlejšie. Zaslanie vyjadrenia žalovaného okresným súdom navrhovateľovi bez určenia dátumu pojednávania označil navrhovateľ v tomto svojom podaní adresovanom okresnému súdu za neefektívny postup, preto sa dožadoval vydania kontumačného rozsudku. Keďže ani po tomto návrhu súd vo veci nekonal, obrátil sa navrhovateľ 25. júla 2000 na predsedu okresného súdu so žiadosťou o „zjednanie nápravy“, t. j. aby súd začal v jeho veci konať. Prvé pojednávanie bolo vytýčené na 14. september 2000, ktoré bolo odročené. Keďže nebol určený čas trvania odročenia pojednávania, navrhovateľ sa obrátil 31. januára 2001 na predsedu okresného súdu, aby ho informoval, kedy bude súd pokračovať v pojednávaní. Ďalšie pojednávanie bolo nariadené na 3. apríl 2001, avšak odporca sa na ňom nezúčastnil a pojednávanie bolo opäť odročené na neurčito. Takýto postup okresného súdu viedol navrhovateľa k podaniu podnetu na ústavný súd.

Po prijatí podnetu na ďalšie konanie ústavný súd vyzval predsedu okresného súdu na vyjadrenie k podnetu navrhovateľa a k jeho prijatiu, ako aj k otázke konania ústneho pojednávania. Súčasne požiadal o predloženie spisu.

S požiadavkou o vyjadrenie k ústnemu pojednávaniu sa ústavný súd obrátil aj na advokáta JUDr. J. L., ktorý vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

Okresný súd sa vyjadril k podaniu navrhovateľa a k jeho prijatiu nasledovne:

„Po oboznámení sa s predloženým podnetom zo dňa 24. 4. 2001, ako aj s napadnutým spisom tunajšieho súdu, v ktorom sú namietané prieťahy v konaní, Vám dávam nasledujúce vyjadrenie:

Návrh v predmetom konaní bol podaný na tunajší súd dňa 15. 12. 1999. Dňa 4. 1. 2000 bolo uznesením žalobcovi priznané oslobodenie od zaplataenia súdneho poplatku v predmetnom spore a zároveň bol žalobný návrh doručený na vyjadrenie žalovanej organizácii. Jej stanovisko bolo žalobcovi doručené dňa 8. 3. 2000. Následne sa vo veci uskutočnilo pojednávanie 14. 9. 2000, ktoré bolo odročené za účelom doplnenia dokazovania. Pojednávanie uskutočnené dňa 3. 4. 2001 bolo odročené na neurčito z dôvodu neprítomnosti žalovaného. Termín ďalšieho pojednávania je určený na deň 16. 10. 2001.

Podania žalobcu zo dňa 25. 7. 2000 a 31. 1. 2001 neboli podľa ich obsahu posúdené ako sťažnosti a boli založené do príslušného spisu na ďalší procesný postup.

Pre objektívne posúdenie podaného podnetu uvádzam, že v súdnom oddelení v tomto spore rozhodujúceho sudcu bolo k 31. 7. 2001 572 nevybavených vecí, z toho 202 vecí starších ako dva roky.

Zároveň Vám oznamujem, že netrvám na tom, aby ústavný súd konal o veci samej na verejnom ústnom pojednávaní a súhlasím s upustením od neho.

V prílohe Vám zasielam spis tunajšieho súdu sp. zn. 12 C 1730/99, ktorý po oboznámení žiadam zaslať späť, nakoľko vo veci je vytýčený termín pojednávania.“

Po vrátení spisu ústavný súd v súvislosti s prípravou rozhodnutia opätovne požadoval zapožičanie spisu v rozhodnej veci. Okresný súd Košice II doručil ústavnému súdu vyjadrenie, že vo veci bol 16. októbra 2001 vynesovaný rozsudok, lehota na jeho napísanie uplynie 16. novembra 2001 a po tomto termíne bude môcť spis ústavnému súdu zaslať. Po telefonickej urgencii predseda senátu 29. novembra 2001 prisľúbil predloženie spisu najneskôr 11. - 12. decembra 2001. Spis bol doručený ústavnému súdu 20. februára 2002.

Zo spisu vyplynulo, že rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 1730/99-41 zo 16. októbra 2001 nadobudol právoplatnosť 31. januára 2002. Okresný súd ním zaviazal odporcu (bývalého zamestnávateľa navrhovateľa) zaplatiť navrhovateľovi sumu 31 279,- Sk

do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, konanie v časti o zaplatenie sumy 10 150, - Sk zastavil a zvyšok nároku navrhovateľa vrátane príslušenstva pohľadávky súd vylúčil na samostatné konanie, v ktorom rozhodne aj o trovách konania.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je pre rozhodnutie ústavného súdu rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ak v čase vyhlasovania rozhodnutia ústavného súdu zanikli dôvody, ktoré viedli ústavný súd k prijatiu podnetu, takému podnetu nemožno vyhovieť (I. ÚS 123/93). Konanie o podnete je dôvodné len v prípadoch a v čase, keď po rozhodnutí ústavného súdu môžu nasledovať zmeny právnych pomerov, ktoré boli založené na základe predchádzajúceho konania štátnych orgánov (súdov) v intenciách daných právnym poriadkom Slovenskej republiky (III. ÚS 33/00).

Podľa § 31a ods. 2 zákona o ústavnom súde ak zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, na konanie pred ústavným súdom sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Podľa § 103 Občianskeho súdneho poriadku súd kedykoľvek za konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci. Ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd podľa § 104 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku konanie zastaví.

V danom prípade na základe podnetu navrhovateľa síce konanie začalo v čase, keď k porušeniu základného práva navrhovateľa mohlo dôjsť, pretože konanie okresného súdu, ktoré navrhovateľ namietal, nebolo ešte právoplatne skončené. Základné právo navrhovateľa sa však naplnilo vydaním právoplatného rozhodnutia okresného súdu, čím bol súčasne odstránený stav jeho právnej neistoty, ktorý trval v čase podania jeho podnetu. Ďalšie konanie o podnete by v tomto prípade neplnilo svoj účel. K právoplatnému skončeniu namietaného konania došlo po začatí konania o podnete, preto ústavný súd rozhodol z vyššie uvedených dôvodov o zastavení tohto konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2002

